

Handläggare: Lotta Gillhardt
Telefon: 08 508 14 019

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Förslag till revidering av riktlinjer för ekonomiskt bistånd - svar på remiss från kommunstyrelsen (Dnr: 325-002735/2009)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

BrittMarie Kyndel
T.f. stadsdelsdirektör

Vlasta Marckic
Avdelningschef

Sammanfattning

Förslaget till reviderade riktlinjer innehåller främst uppdateringar och förtydliganden av de nu gällande riktlinjerna. Skälet till att riktlinjerna nu genomgår en revidering är främst förändringar i lagstiftning och omvärld. Riktlinjerna innehåller bland annat förtydliganden av barnperspektivet. Även kvinnofridsperspektivet uppmärksammas och förtydligas. En förändring är att i hushåll där båda parter är arbetslösa föreslås att den ena parten ska kunna studera med kompletterande försörjningsstöd till studiemedel. Stor vikt vid en korrekt och rättssäker handläggning samt information till sökande av ekonomiskt bistånd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Bakgrund

Förslaget till reviderade riktlinjer innehåller främst uppdateringar och förtydliganden av de nu gällande riktlinjerna. Riktlinjerna genomgick en omfattande översyn och beslutades i kommunfullmäktige 2007-10-01. Skälet till att riktlinjerna nu genomgår en revidering är främst förändringar i lagstiftning och omvärld. Förslaget till riktlinjer har sänts ut på remiss till samtliga stadsdelsnämnder och ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2010-03-26.

Ärendet

Syftet med riktlinjerna är att det ska finnas en likabehandling i staden vad gäller bidragsnivåer, förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd och insatser som erbjuds från socialtjänstens sida.

Riktlinjerna anger vad som är skälig levnadsnivå i normalfallet men ska inte tolkas som absoluta regler. Enligt socialtjänstlagen ska en individuell behovsprövning alltid göras och om sakliga skäl föreligger kan avsteg från riktlinjerna göras. Utgångspunkten är dock att var och en har skyldighet att själv försöka tillgodose sina behov och att ekonomiskt bistånd enbart ska vara en tillfällig hjälp.

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande innehåller en kortfattad redogörelse av förändringarna i riktlinjerna. I bilaga återfinns förslag till reviderade riktlinjer där ändringar har markerats med ett streck i kanten.

I det följande kommenteras några av förslagen till förändringar i befintliga riktlinjer eftersom de särskilt har påverkat verksamheten och uppmärksammats i förvaltningens verksamhetsplan.

Riktlinjerna innehåller förtydliganden av barnperspektivet såtillvida att i bidragshushåll med barn ska alltid barnens situation uppmärksammas och konsekvenserna för barnen ska beaktas innan beslut fattas. Utgångspunkten är dock att det är föräldrarna utifrån sin förmåga och ekonomiska resurser som har huvudansvaret. Förvaltningen synliggör barnens situation i utredningar och beslutsfattande genom att bl.a. alltid ha en egen rubrik som rör barnen i journalanteckningar och utredningar. Vidare kommer återkommande seminarier utifrån Socialstyrelsens skrift "Barnperspektiv vid handläggning av ekonomiskt bistånd" anordnas inom de enheter som arbetar med ekonomiskt bistånd. Seminarierna syftar till att klargöra hur man ska arbeta med barnperspektivet.

Även kvinnofridsperspektivet uppmärksammas och förtydligas i de reviderade riktlinjerna. Det är det akuta skyddsbehovet som är det primära och tillfälligt ekonomiskt bistånd kan beviljas utan sedvanlig prövning.

Ett särskilt avsnitt har införts i riktlinjerna som avser handläggningen av **felaktiga utbetalningar** (FUT). En verksam åtgärd i arbetet mot felaktiga utbetalningar är att alltid göra hembesök hos sökande som inte har ett förstahandskontrakt.

I de reviderade riktlinjerna läggs stor vikt vid en korrekt och rättssäker handläggning, att noggranna kontroller görs samt att den sökande får en tydlig information.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i att verksamhetsområdet är känsligt för utvecklingen i samhället och att det ständigt finns förändringar i omvärlden som påverkar handläggningen av ekonomiskt bistånd. Översynen av de nuvarande riktlinjerna kommer inte i huvudsak att förändra nuvarande arbets sätt utan innehåller främst uppdateringar och förtydliganden av de gällande riktlinjerna.

I hushåll där båda parter är arbetslösa föreslås att den ena parten ska kunna studera med kompletterande försörjningsstöd till studiemedel. Riktlinjen behöver förtydligas avseende vilka familjer det gäller, de med ett långvarigt biståndsbehov eller nya sökanden. Förslaget bör även förtydligas med att studierna ska bedömas vara ett led i en planering för självförsörjning. Det bör också framgå hur lång tid man kan studera. Det kan finnas en risk att förslaget innebär nya bidragshushåll då vissa familjer idag klarar sig under norm trots att den ena parten studerar.

Barnperspektivet har förstärkts i de reviderade riktlinjerna. I de fall bidragshushåll med barn har hyres- och/eller elskulder bör dock ett tillägg i riktlinjerna införas som anger att förvaltningens barn- och ungdomsverksamhet informeras om detta.

I riktlinjerna betonas vikten av att ha ett kvinnofridsperspektiv. Allt oftare beskrivs dock problematiken som våld i nära relationer oavsett kön. En lösning kan vara att ersätta ordet kvinna med ”den våldsutsatte”.

Förvaltningen välkomnar att riktlinjerna har förtydligas vad gäller handläggningen av ekonomiskt bistånd vilket borgar för en mer rättssäker och likvärdig handläggning. Även riktlinjernas beskrivning av vikten av en tydlig, lättbegriplig och tillgänglig information om rätten till ekonomiskt bistånd är positiv.

Från och med den 15 februari 2010 förändrades länsrätternas organisation och länsrätterna i Gotlands län och Stockholms län läggs samman till en gemensam domstol och byter

namn till Förvaltningsrätten i Stockholm. Genomgående i dokumentet används länsrätt istället för förvaltningsrätt.

Från och med den 1 januari 2010 har tillsynen av socialtjänsten förts över från länsstyrelserna till Socialstyrelsen. Även detta bör rättas till i dokumentet.

Bilagor

1. Tjänsteutlåtande. Förslag till revidering av riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd
2. Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd